

РИЛСКО ЕХО

СЕДМИЧНИКЪ ЗА КУЛТУРНИ, СТОПАНСКИ И ОБЩЕСТВЕНИ ВЪПРОСИ

ИЗДАНИЕ НА ЧИТАЛИЩЕ-ПАМЕТНИКЪ
„ОТЕЦЪ ПАИСИЙ“ САМОКОВЪ

ИЗЛИЗА ВЪ СЪБОТА

УРЕЖДА КОМИТЕТЪ
РЕДАКТОРЪ: АЛ. МАКАТЕВЪ

„СМЪЛЪТЪ И МОГЪЩЪТЪ Е ОНЯ,
КОЙТО Е СВИКНАЛЪТЪ СЪ МИ-
СЪЛЪТА. ЧЕ СМЪРТЪТА Е ОБ-
ЩА И НЕИЗБЪЖНА“.

Питагоръ

„И ПРИ НАЙ-ГОЛЪМИТЪ БЕ-
ДИ, СЪДБАТА ОСТАВЯ ВИАГИ
ВРАТИЧКА ЗА ИЗЛИЗАНЕ“.

Сервантесъ

САМООБЛАДАНИЕТО

Способността на отделната личност да се владее въ моменты на силно напрежение и възбуждение е важна лична и обществена добродетел. Да може човекъ да запази присъствие на духа, както се казва, ще рече да бъде господаръ на своитъ чувства, нерви и страсти.

Тази способност не е отъ значение само за отделната личност, но — и за обществото. Тя е необходима винаги, когато е предизвикана силно нервна възбуда: при остри спорове и разпръски, при внезапно възникнала опасност за живота, здравето или друго ценно човешко благо, при обществени слухове и кризи, както и при разпалване на чувства и страсти. Човекъ, който уважава чуждото достоинство и държи за своя престижъ, се старее да се самообладаетъ при подобни случаи.

Самообладанието, следователно, не е въ зависимост само отъ нервната издръжливост и психична устойчивост на дадена личност, но — и отъ културата ѝ. Колкото по-културенъ (истински културенъ) е единъ човекъ, толкова повече е развита у него способността да се владее, да запазва присъствие на духа, въобще да се самообладаетъ при общуването си съ другитъ.

Презъ последно време личното самообладание на хората бивше подложено на голямо изпитание. Мнозина, които не можеха да овладяватъ нервитъ си и запазватъ присъствие на духа, загубиха самообладание и се подадоха, малко или много, на паника.

Въ времена на обществени кризи, на мъчителна неизвестност, е необходимо самообладание отъ всички. То се явява като единъ важенъ дългъ за ония, които заематъ челнитъ място въ обществения животъ. Ако тив няматъ нуждното самообладание, не може да се очаква едно спокойно и разумно поведение на всички и съвременно за обществото моменти. Защото примърътъ на по-горнитъ е заразяващъ.

Любомиръ Близнаевъ

БЪЛГАРСКАТА ЖЕТВА

(По случай празника на земята)

Наляха пълни класове златнитъ български жита. Нивята зашумяха весело.

Млади, напети жетварки грабнаха остри сърпове и тръгнаха къмъ къра. Отколе чакатъ тѣ тия часове! Въ душитъ имъ звъни някаква невидима радост. Въ гърдитъ имъ туптятъ неспокойни сърдца. Следъ малко ще екне и ще се разнесе бодрата жетварска пѣсенъ.

Весело ще стане навсѣкжде.

И ето, затупаха по земята, като ранени юнаци въ люта бранъ, първитъ снопи.

Настана жетва. Обилна българска жетва. Мже и жени се кръстятъ и молятъ Богу за хубаво време, за слънчеви дни.

Оживи се цѣлото поле.

А нѣма да мине много, и тежки коли, пълни съ златни снопове, ще заскърцатъ по друмищата. Ще се съживятъ и харманитъ. Децата ще грабнатъ камшицитъ и ще хукнатъ подиръ конетъ.

Чакъ когато зърното бжде прибрано въ хамбаритъ, ще се успокои душата на селяка. Ще вдигне той уморена дѣснаца, за да избърше потното си чело. И ще си отдѣхне лаволенъ. Трудътъ му е възнаграденъ. И той може да си почине като човекъ.

Такава е била винаги българската жетва. Такава е и днесъ. Цѣлния български народъ я очаква. Той знае: има ли богата жетва — ще има и ситост. И всѣки, който е работилъ, който се е трудилъ презъ пролѣтта и лѣтото, есенята ще му донесе радост.

Но богата жетва ще имаме, ако имаме плодна земя. А българската земя е плодна и благословена. Плодоветъ ѝ са обилни и сладки. Честити сме ние, нейнитъ чада. Блазе ни!

Г. Липовански

ПАНАИРЪ ВЪ САМОКОВЪ

Отъ година на година панаирътъ въ гр. Самоковъ се затвърдява и печели вниманието на хиляди български търговци.

Тази година той ще бжде откритъ на 14 септември — Св. Симеонъ, и ще трае до 19 с. м. Ще бждатъ изложени всѣкакви видове стоки и едъръ и дребенъ добитъкъ. Продавачитъ на животни трѣбва да сѣ снабдени съ всички необходими документи.

Самоковскитъ панаиръ трѣбва да се развие още повече.

ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА

ПАМЕТНА ПОЛИТИЧЕСНА СЕДМИЦА

Презъ изтеклата седмица българската политика и дипломация преживѣ изключителни промѣни.

Кято на филмова лента се редятъ събития отъ сждбоносна важностъ.

Кабинетътъ Багряновъ подале оставка.

Състави се ново правителство начело съ бившия министъръ г. К. Муравиевъ.

Водятъ се преговори за примирие мажду България — отъ една страна, и Англия и С. А. Щати — отъ друга.

Съветска Русия обяви положение на война съ България. Веднага последва дипломатически постъпки отъ страна на България за примирие.

XXV Нар. събрание се разтури.

Даде се пълна амнистия за всички политически престѣпления.

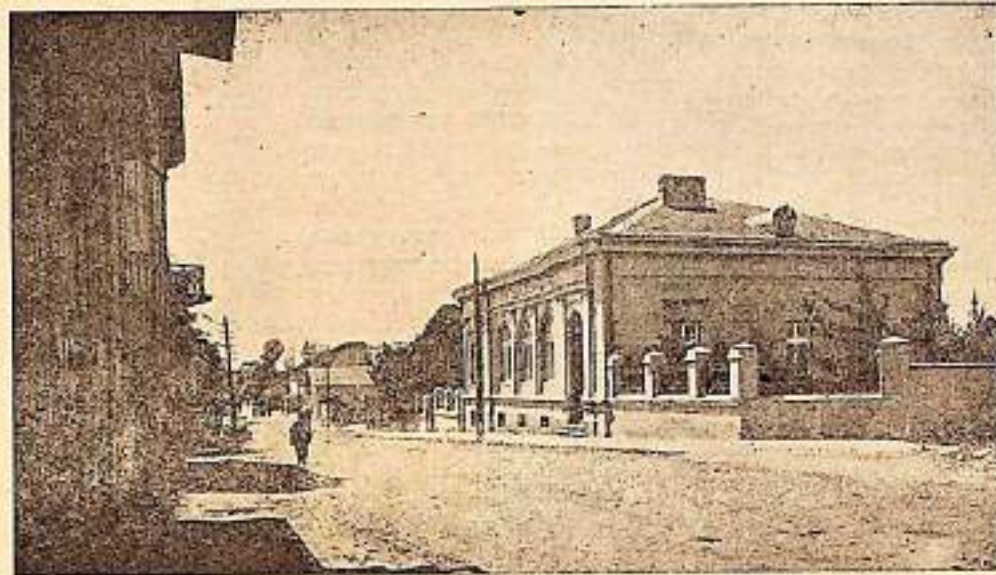
България скъса дипломатическитъ си отношения съ Германия, Италия на Мусолини, Хърватско и Словашко.

Регентътъ Б. Филовъ подаде оставка.

България обяви война на Германия

Съветскитъ войски навхѣзоха въ нашата страна. Правителството нареди да не имъ се оказва никаква съпротива, и да бждатъ улеснявани въ тѣхното движение.

Отечествениятъ фронтъ пое управлението на страната. Новото правителство се оглавява отъ г. Кимонъ Георгиевъ.

САМОКОВЪ — Б. З. К. БАНКА

Самоковъ и неговата околност

Самоковъ, Чамъ-кория, Рила — това сѣ набелязанитъ обекти на посещения, които предприматъ софийскитъ и всички други наши туристи, като тръгватъ за тоя сръдищенъ ужътъ на нашето несправно по своитъ красоти и величие отечество. Тия любители на природата, особено когато разполагатъ съ отпърено време за екскурзията си, спиратъ за малко въ града Самоковъ и сѣ интересъ, любопитство и доволство наблюдаватъ и хубаво подредената градска градина, и античната каменна чешма-паметникъ отъ строителството на миналитъ вѣкове, и рѣдкото по голѣмина и красота здание-паметникъ за падналитъ въ войнитъ отъ Самоковско, което служи и за читалище, и за театъръ, както и единственото въ цѣла България, построено специално за музей здание — красиво и солидно. Наблюдаватъ тѣ, най-после, и издигация се на изтокъ до самия градъ хълмъ „Ридо“, обрасълъ съ изкуствено посадени борове, който придава на града ни планински характеръ. Следъ това туриститъ отиватъ въ прославената наша безбръжна по голѣмина и наподобяваща зеленъ океанъ отъ всички видове борови дървета Чамъ-кория, любоватъ се на нейнитъ красоти и коя-отъ-коя по-оригинални и хубави вили и после отиватъ въ самитъ недра на Рила.

Много приятна и ценна е такава екскурзия, каквато, обаче, не всички любители на природнитъ красоти и величие могатъ да предприематъ изцѣло. Затова, за да дамъ възможностъ на тия, които пребиваватъ за повечко време въ Самоковъ презъ лѣтнитъ месеци да добиятъ цѣлостна представа за хубостта, красотата и величието на Самоковъ съ неговата по-близка околност, искамъ да изтъкна, че освенъ известнитъ хубави и приятни мѣста за разходка, като, напр., „Бѣльова-черква“, „Лаго“ и „Ридо“ съ неговитъ дебели сѣнки, приятенъ боровъ въздухъ и величествена гледка

къмъ Чамъ-кория и цѣлия Рилски масивъ, има и други мѣста, които също не отстоятъ далече отъ Самоковъ и непременно трѣбва да бждатъ посетени.

Който не се е посочилъ на полегатия юженъ склонъ на „Продановия ридъ“ и оттамъ, особено при залѣзъ слънце, да види какъ изглежда Рила, грамадна и величествена, и Самоковското поле, заедно съ самия градъ Самоковъ, изпусналъ е единъ особено красивъ изгледъ.

Интересенъ е Самоковскитъ кътъ съ Рила и нейнитъ предпланини, съзерцавани отъ стръмнитъ, почти отвесни високи сипеи надъ страшно букашия долу Искъръ отъ разкошната съ своитъ зелени поляни мѣстностъ „Кара-гьолъ“, отъ която мѣстностъ има рѣдка по красота и величие гледка: и на югъ — къмъ грамаднитъ и живописни купени на Рила, и на западъ по продължение на Самоковското поле съ просналото се право по него, обградено отъ дветъ страни съ буйни върбови дървета шосе, и на северъ съ скромно издигащата се софийска красавица Витоша.

Не познава красотата на Самоковския край, най-после, и този, който не се е изкачилъ и на тѣй наречения „Шимановъ връхъ“, изкачването на който изисква малко повече усилия, но гледката отъ него е отъ рѣдкитъ, каквито могатъ да се видятъ не само въ нашитъ родни планини, но и въ прославенитъ кътове на доста планини въ Европа, връхъ, който е свързанъ и съ преданието за трагичната смъртъ на царъ Иванъ Шимана.

Ако, казвамъ, единъ пребиваващъ въ гр. Самоковъ лѣтовникъ не е посетилъ изброенитъ пунктове за наблюдение на града Самоковъ и неговата околност, той не може да има истинска представа за красотата и величието на тоя кътъ отъ нашето отечество.

Стариятъ туристъ:
Б. Образописовъ

СТОПАНСКИ ВЪПРОСИ

Възможности за прехраната

Може би, някои ще смятат, че възможностите за прехраната на населението, колкото се отнася до възможностите на земеделското ни стопанство, сж вече, предвид неудоствата от войната, на изчерпване.

Ако се вгледаме въ отделно земеделско стопанство, обаче, и ако внимане въ неговата интимна структура, ще открием не малко възможности, които могат да се опрат главно на едно рационализиране на производството и на едно влагане на повече труд — нщо, твърде оправдано и неложително въ днешно време. Нека вземем нколко примери.

Преди всичко, ливадите и пасищата у нас могат, чрез известни леки, агрикултурни мфри, да дадат по-голям тревен прирост. Почистване от храсти и камъни, напояване, торене, навременна коситба и др. п. ще дадат значителен ефект, от който ще може да се получи по-голямо скотовъдно производство, още повече, че животинските продукти — мляко, месо, вълна, мазнини и др., сж особено ценни въ днешно време. Освен това, фуражното производство може да се увеличи и подобри като се заемат поне част от угарите с фий, като се засе повече крмно цвекло и пр.

Друга една възможност за увеличение на земеделското производство е използването на земята с междинни култури. Има много градини у нас, които могат да се използват с междинни култури — зеленчуци, картофи, зърнени храни и др. и които засега, още повече, ако сж млади засаждения, стоят с ненапълно оползотворени площи.

Пълното заемане на угарите, до степен черните угари да изчезнат, е също едно важно средство за увеличаване резервите на прехраната, защото по този начин могат да се произведат много фуражни и плодови растения (дини, пълеша и др. п.).

Засяването на всички площи, от които реколтата е прибрана или унищожена от градъ, с култура за втора реколта, открива също така възможност за увеличение резер-

вите за прехраната. Царевичата за фураж и зъно, просо, зеленчуци и др. подобни сж подходящи растения за целта.

Изоставянето на известни неважни за изхранването на населението растения, за известно време, също може да даде добри резултати. Напр., у нас напоследък ягодиците насаждени отстъпиха мястото на зърнените храни, на картофите и др.

Изобщо тъзи, макаръ и малки на глед възможности, съчетани сж една по-засилена стопанска дейност от страна на българския земеделец, която да гарантира едно повисоко производство, могат да осигурят едни добиви, които да облекчат значително прехраната на населението. Защото, наред сж пестеливостта на хранителните средства — нщо, което се върши повсемъстно у нас, — по-голямото производство е използването на всички възможности на българската земя ще ни улеснят да изживем трудностите на войната.

Т. Брънековъ

Обявления

Зрълостно свидетелство на Крумъ Т. Бранковъ № 2173, издадено на 3 февруарий 1943 г. от Самоковската гимназия, да се счита невалидно.

На 30 м. м. е откраднато колело „Виктория“ сж фабр. № 1360.509, собственик на капитанъ Г. Кашъмовъ. На този, който съобщи къде се намира това колело, ще се даде добро възнаграждение.

Нови книги

Излязоха от печатъ книгите: „Анга-ханъ“, II преработено издание и „Прокурорите обвинява“ (Калната топка), III допълнено издание от Иванъ Балкановъ. Доставя книгоиздателство „Хр. Г. Дановъ“ — с. Долни Джбникъ, Плевенско.

И двете книги сж одобрени и разрешени за представяне от Министерството на народното просвещение сж № 1729 отъ 20 юлий 1944 год.

НЕМАРЛИВОСТ И НЕПРИЗНАТЕЛНОСТ

На централния площадъ въ с. Шишманово, Самоковско, се намира старинният селски храмъ, чиято хубавя стенопись обръща вниманието на всеки пътникъ. Но прави тъжно впечатление, че дворът на този храмъ е оставенъ въ забравя. Стените сж полуразрушени, дворът е обраснал с трева и бурени. Научаваме, че свещеникът на това село бил младъ човкъ. Чудно какъ не дразни око то тази небрежност! А интересно е, че въ двора на този храмъ има братска гробница, където почиват тленните останки на 35 руски витязи, ведно сж кап. Василий Владимировичъ, отъ 125 козловски полкъ, загинали геройски край с. Шишманово на 28 декември 1877 г. за родната свобода.

Тази гробница, вмъсто да се кичи и краси сж благоуханни цвѣта, е покрита сж разни треви.

Каза ни се, че освенъ това, което е направилъ въ миналото свещ. Ем. Атанасовъ, друго нищо не е предприемано.

Не бива така! Църквата е свето място и тръбва да има прилична ограда, а не да дава видъ на безстопанствен имотъ. Гробницата пъкъ на нашите освободители тръбва да бъде поддържана сж подходяща грижа въ изразъ на народна признателност. Дългъ е на енорийския свещеникъ да пробуди у енорияшите си любовъ и грижи за благолепието на църковния дворъ и повече признателност къмъ загиналите за народната свобода герои.

Червенъ моливъ

За цената на гроздето

Не ни е ясно едно нщо: защо общината има сметка и може да продава гроздето по 35 лв. кгр., а другите зарзаватчи го продаватъ по 50 лв.?

Ако определената норма е 35 лв., тогава?

А толкова много грозде се купува днесъ! Защо да се обиратъ така безогледно гражданите?

Четете „РИЛСКО ЕХО“

мета въ междузвездното пространство. Любовта е била за него вечно желана, но никога недостигната. На създадения отъ него любовен образъ Яворовъ посвети най-чистите си стихове, напоени сж много топлина и чувства. Неговата любов е вѣжната призрачна безплътна царица, която като ефирно видение тихо гали ирациния му погледъ и прѣско радост въ душата му. Любимият образъ за поета ще бъде скъпъ само тогава, когато е далеч отъ него, когато поетовата мечта не бъде реална. Любовта за Яворовъ е толкова по-привлѣкателна, колкото любимото същество е подалеч отъ него. Защото, въ противенъ случай, още при първия допѣкъ помежду имъ ще донесе немолима катастрофа въ душата на поета, и любовта, такова, каквато я желае той, ще умре за него. Любимият образъ ще се развѣчвае отъ своя поетичен ореолъ и ще дисхармонизира поетовата душа.

„Подъ нѣжната омая на вечеръ замечтана И двама ний горимъ! — Не идвай чакъ до менъ!

Въ блаженство и забравя мжчително далеко отъ себе си усѣщаль те бихъ азъ. И двама се топлимъ. — Но по-да-

ВЛИЯНИЕ НА УЛИЦАТА

Върху отношението, което момчето или момичето иматъ къмъ живота, е сложенъ печатътъ на дома. Влиянието на семейството е, което предопредѣля и груповите дейности. Улицата е това, което сж родителите.

Основитъ на характера се слагатъ още презъ първите години следъ раждането. Презъ първото детство се усвояватъ основните навици. Въ предучилищната възраст се създава и философията на живота.

На улицата се вършатъ отрицателни дейности. Тамъ детето слуша псувни, вулгарни изрази, пиянски крѣсъци, наблюдава разправии, престѣпления, диша отровни нравствени изпарения. Въ кръчмата или кафенето, на пазара, по тротоарите се вършатъ редица злини.

Може момчето или момиче-

ХРОНИКА

Поправителниятъ и годишниятъ изпити при гимназията на частните ученици ще почнатъ отъ 25 т. м.

Дирекцията на тукашната гимназия съобщава на всички новозаписали се ученици, които сж поискали отсрочка на първата полугодийна такса, да я внесатъ въ най-скоро време.

Отъ 1 августъ е откритъ ловниятъ сезонъ. Отъ сѣщата дата се издаватъ и ловни билети за ловната 1944—45 год. Досега сж издадени такива и на евакуирани столични граждани.

Пуснати сж въ продажба новите редовни пощенски марки отъ по 3 лв. съ лика на Н. В. царъ Симеонъ II. Намиратъ се въ всички будки и т. п. станции.

Държавното промишлено училище въ града ни „Йосифъ Вондракъ“ търси счетоводителъ. Ценъ сръдно или висше търговско образование. Справка — дирекцията.

На 2 т. м. презъ микрофона на радио София бѣ прочетена сказката на нашия съгражданинъ г. проф. П. Захариевъ на тема: „Царскиятъ параклѣтъ въ Рилския манастиръ“.

Сюжетитъ на новите пощенски марки „Затрупана София“ сж следните: Държавната печатница, кооперативни жилища, М-фот на правосъдието, изложбената палата, училището „Св. Седмочисленици“, Академията на науките и Народния театъръ.

Една поредица струва 300 лв.

то да попадне и въ срѣдата на нѣкоя махленска група. А всѣка шайка върши и порочни дѣла. Лошите деца вършатъ краджи, полови дейности и т. н. На улицата детето може да получи и лоша книга. Знаемъ съдържанието на порнографическата литература. Детективските романи сж пълни съ най-разнообразни престѣпления.

Улицата има свой езикъ. Детето слуша псувни, кълнения, вулгарни думи, провинциализми. Нѣкои отъ тѣхъ може да научи. На улицата сж изложени филмови картини. Чрезъ тѣхъ се подканя детето да отиде на кино. Даватъ се понѣкога лоши филми.

Улицата е единъ кинематографъ. Предъ детето се проектиратъ най-разнообразни сцени. Всѣка една отъ тѣхъ е пълна съ нисости.

У дома сж посѣти семената на злото. На улицата сж поникнали нѣкои отъ тѣхъ и сж се разлѣтели въ порочност. Улицата взема семейните недъзи и ги излива въ лошевина.

Улицата е наситена съ отрицателни стимули. Знаемъ, че примѣрътъ е заразителенъ. Но защо нѣкои деца сж добри?

И тѣ минаватъ презъ същитѣ улици. Членове сж на разни махленски групи. Предъ погледа имъ се вършатъ редица порочни дейности.

Надникнете у дома имъ! Живѣятъ въ една естествена, добра срѣда. Родителитъ имъ правятъ всичко възможно да имъ създадатъ благоприятни условия за развитие.

У тѣхъ сж развити защитни нравствени сили. И тѣ устояватъ на злото. Домътъ ги е имунизиралъ срещу лошото влияние на улицата.

Тѣ се движатъ въ групата. Научаватъ се на самостоятелност. И утре, когато влѣзатъ въ живота, ще дадатъ най-добрите си сили за обнова на обществото.

Ако домътъ и училището представляватъ естествена, богата, социална, добра срѣда, и лошото влияние на улицата ще сведемо до минимумъ.

Трѣбва да се реорганизира и обществото. Нуженъ е социаленъ контролъ. Ще запълнимъ свободното време на детето съ полезни дейности.

П. х. Сотировъ

ГЕОРГИ ЛАЗАРОВЪ, журналистъ

ЛЮБОВЪ, СТРАДАНИЕ И СМЪРТЪ ВЪ ПОЕЗИЯТА НА П. К. ЯВОРОВЪ

(ПО СЛУЧАЙ 30 ГОДИНИ ОТЪ НЕГОВАТА СМЪРТЪ).

Любовъ, страдание и смъртъ — това сж трите столера, които крепятъ творческата мощ на вдъхновенния пѣвецъ на трагичната красота — П. К. Яворовъ, — творческа мощ, недостигната следъ него до днесъ.

Това сж три огнени лъчи, разрадли неговите небеса и очертали огненния му ликъ, ва да го въздигнатъ на една отъ най-големите литературни висоти у нас; три жребия, изпълнили живота му съ много въторгъ предъ красотата и съ море отъ страдание, вдъхновение отъ което, П. К. Яворовъ неспирно творѣше бисери въ нашата поезия, които му определяха първо място въ литературата ни и го обкржваха съ ореола на неизшешпани легенди. Защото всѣки неговъ стихъ е дълбокъ като бездна и звученъ като синфония на Бетовенъ.

Любовъ, страдание и смъртъ сж основните мотиви въ творчеството на Яворовъ, които той прѣсъздаде въ живи образи. Това сж същевременно и трите негови съпътника,

съ които Яворовъ мина презъ цѣлия си животъ. Това сж неговата орисъ отъ самото му рождение. Тѣ сж и страшните загадки, които Яворовъ презъ цѣлия си животъ искаше да разясни. И затова Яворовъ, споредъ Хр. Цанковъ-Дерискикъ, „е най-неспокойниятъ темпераментъ въ българската поезия“, който бѣ винаги по пътя „срѣдъ пламъци и адски димъ“ — пътя, който води всрѣдъ бездните на мжките и трагичните безсънници.

Яворовъ е единствениятъ, може би, въ нашата поезия, който можа да види ужаса на трагичната истина на обкржващата го действителност. Това отекваше въ неговата чувствителна душа съ много болка, която се гърчеше до сълак. И затова Яворовъ се отдѣли, като си създаде другъ миръ — неговъ собственъ душевенъ миръ, въ който той свещенодействуваше. И, тамъ той подири утеха на измъчената си душа, която намѣри въ любовната си прѣсъздаде она любовенъ образъ, когото отреди да блуждае като ко-

лече стой! Изгубилъ те отъ погледъ, когато ще престана да мисля зарадъ тебе, ний двама ще горимъ единъ за другъ въ притома и колко-колко близо усѣщаль те бихъ азъ до себе си тогазъ.“ Въ любовта П. К. Яворовъ не търси реално чувство на „сажди на страстятъ“, а само тя да бъде чистото отгледало, въ което да може да види образа на възвѣшената си мечта, създадена тогава, когато той е горѣлъ всрѣдъ „ясна самота“.

„Отъ тебе искахъ азъ да бъдешъ огледало Вълшебно огледало, животъ и образъ дало на моя хладенъ блѣнъ въ свѣтъль бронзъ излѣнъ“.

Яворовъ иска да бъде любовта му само единъ духовенъ, платониченъ образъ, който да е тиха мечта, буренъ и мощенъ стремежъ и демониченъ поривъ и копнежъ на сърдцето му. Къкъ такава любовъ той се стрѣгъше, на която дори поетри и духа си и разажката, съ която той дълбоко чувствуваше въ душата си

И понеже Яворовъ прѣсъздаде любовта въ издолъ, обкржваща съ поетиченъ ореолъ, въ нейна честь той възнѣ най-нѣжните си по съдържание стихове, които трепетни нюанси се сливатъ съ цвѣтовете на небесната дъга. Съ толкова много сърдечност и копнеж сж стиховете му „Две хубави очи“, „Вълшебница“, „Ела“, „Блѣнъ“, „Прѣстепанъ съ опалъ“, „Благовещение“ и др., които сж, може би, най-издържаните стихове въ нашата поезия следъ Ботевъ. Тѣзи стихове сж най-издържани въ всѣко отношение, може би, и поради това, че тѣ сж искрени и изповѣди на поетовото сърдце.

Но този душевенъ образъ на любовта, който е мощенъ като стихия и който се възпламенява и отъ най-лекия допѣръ се и изгаря всичко съ много огненъ пламъкъ. Издигналъ се поетътъ много високо, много близо до желания образъ на мечтите си и всемогъщ да го докосне, стремжлаво полита надолу. Тогава поетътъ още повече се затваря въ себе си — всрѣдъ своя душевенъ миръ. Това саможивѣние е толкова по-голямо, колкото е по-голямо и различнето между душата на поета и възвѣшенитъ му представи. А това е най-големата причина да отваряща поетътъ по-

НАУКА И ЖИВОТЪ

ЛЪЖАТА

Когато става дума за лъжата, свикнали сме да мислим, че тя е присъща на човъка, че е негова рожба и че въ негова власт е да я премахне, заедно с духовното си напредване. И затова инозина не ще повърват, че той е наследил лъжата от спонтъ далечни предци, от които е произлязъл и че тя се шири въ природата въ много по-широки разбир, отколкото бихме могли да си представим. Даже у нѣкои животни лъжата е толкова силно развита и низ тъй голѣмо приложение въ живота имъ, че тя е почти единичното имъ срѣдство, чрезъ което тѣ прекарватъ живота си въ по-голяма сигурност. Но, за частно, лъжата въ природата се срѣща толкова по-силно проявена, колкото животното, което я използва въ борбата си за съществуване, стои на по-низко стъпало на развитието. Прониквайки се нагоре у по-напредналитъ животни, лъжата, полена-лека, отслабва. Защото по-напредналитъ вече животни се стремятъ да се освободятъ отъ робството, въ което ги държи влиянието на околната срѣда и което ги кара да търсятъ външно приспособяване, крепко и изключително на лъжата. И затова ние виждаме у тѣхъ едно старание и усилие на вътрешни подбуди за подчиняване на външнитъ природни сили.

По тоя начинъ именно, като използватъ лъжата, съ целъ за приспособяване къмъ околнитъ условия, животнитъ напредватъ не само като се усъвършенствуватъ, но и въ духовно отношение. Следователно, лъжата, отъ една страна, и духовното напредване, отъ друга, сѣ несъвършитими и стоятъ на два противоположни и далечни края. Отъ това именно можемъ да разберемъ, защо лъжата се проявява по-силно тамъ, гдето духовността е на по-ниска степенъ на развитието; тамъ, гдето безсилнето на животното да се справи съ заобикалящитъ го условия, трѣбва да бъде прикрито и дори използвано. Затова лъжата изчезва все повече и повече при онѣзи животни, които, заедно съ напредването въ развитието си, се стремятъ да се освободятъ колкото се може повече отъ изключителната зависимость отъ околната срѣда чрезъ вътрешенъ, духовенъ напредъкъ, който да ги подтикне къмъ други срѣдства въ борбата за съществуване.

Примери за това имаме у разнитъ животни отъ всички степени на развитието имъ. Тѣ ясно утвърждаватъ, че, колкото отиваме по-нагоре къмъ висшитъ животни, толкова

повече лъжата намалява. По-напредналитъ животни се освобождаватъ отъ робството на лъжата и достигатъ постепенното си усъвършенствование вече чрезъ други, разнообразни вътрешни, духовни прояви. И когато тѣзи прояви се съпоставятъ постоянно въ борбата съ външнитъ природни сили, които заобикалятъ организма, тѣ все повече закриватъ и се разширяватъ, като водятъ къмъ усъвършенствование и самото животно. Само по този начинъ сѣ могли да се развиятъ качества като мъжество, храбростъ, неустрашимостъ и др., които сѣ присъщи само на най-напредналитъ представители на животинското царство.

Но не у всички отъ напредналитъ животни вътрешнитъ прояви сѣ били достатъчно силни, за да развиятъ у тѣхъ такива положителни качества, които да имъ осигурятъ по-силенъ животъ въ борбата за съществуване. Напротивъ, у нѣкои отъ тѣхъ, неосвободени достатъчно отъ външнитъ влияния за устояване въ борбата, сѣ се зародили въ отрицателни качества, като хитростъ, притворство, лукавство и др.

Тѣзи отрицателни качества могатъ да се наблюдаватъ и у човѣка. Макаръ, че той е най-висшето същество и у него би трѣбовало да се развиятъ само благородни подбуди, чрезъ които да напредва все повече и повече, все пакъ, срѣщатъ се много хора, които сѣ наследили отъ по-нисшитъ си отдавнашни животински предци тѣсно изроденитъ духовни прояви, въ основата на които лежи лъжата като срѣдство за по-лесното изнасяне из борбата за съществуване на чужда смѣтка. И за голѣмо присърбие на нѣка, днесъ ние често виждаме да употребяватъ съ по-голяма леснота хора, които се борятъ за преуспяване главно чрезъ лъжата, поради което, въместо да запада, тя се насърчава и отново укрепва.

Днесъ лъжата прониква дълбоко въ отношенията между хората и застрашава да стане необходимостъ. А това е сигуренъ признакъ за започващото се израждане на човѣка. Това се особено болезнено чувствува, защото лъжата си пробива повече пътъ между много по-културнитъ нагледъ-народи, тамъ, гдето би трѣбовало да се очакватъ само по-голямъ и по-възвишенъ духовни прояви и, следователно, лъжата тамъ да не е срѣдство за преуспяване въ живота.

Много по-голяма запазеностъ, по-силно отдалечаване отъ лъжата и по-голяма духовна възненостъ,

съ всичкитъ ѝ присъщи прояви наблюдаваме днесъ у обикновенния народъ, съставляющъ ядрото на всяка страна. Въ борбата си за съществуване, той много по-малко се нагажда чрезъ лъжата и затова у него много силно сѣ развити качества като храбростъ, мъжество, велико сътърпеливостъ, кротостъ, голѣма нравственостъ и други добродетели, последица отъ честенъ стремежъ за уопъване и проиживане. Това именно кара народа нито да се налага съ насилие надъ другитъ, нито да иска да го насилва. Защото всичкитъ отрицателни качества на човѣка, като последица отъ лъжата, се използватъ сама отъ онѣзи, които сѣ безсилни чрезъ истинска борба да си извоюватъ мѣсто въ живота. Тѣмъ на тѣхъ е присъщо и малодушието.

Голѣмата зависимость отъ околнитъ условия влияе убийствено върху слабия духомъ човѣкъ и го подтиква къмъ самозапазване чрезъ лъжа. Напримеръ: ако сме заинтересувани въ известна случка и поискаме да ни бъде разказана отъ двама души, отъ които единиятъ е много зависимъ отъ насъ, а другиятъ е съвсемъ независимъ, то зависимиятъ нѣма да ни каже чистата истина, а ще изопачи станалото тъй, че да ни задоволи, безъ да ни разсърди, защото се страхува за просъществуванieto си. Истината ще чуемъ отъ другия, който въ нищо не е зависимъ отъ насъ, защото за него е безразлично впечатлението, което ще ни произведе неговиятъ отговоръ. Значи, зависимостьта отъ околнитъ условия поражда лъжата, а свободата подтиква къмъ правда.

Ясно е, значи, че лъжата е признакъ на робство, слабостъ, зависимость отъ околнитъ условия и че е най-обикновеното срѣдство за защита или нападение у разнитъ животни. Тя, обаче, не е оправдана у човѣка, достигналъ много по-голямъ напредъкъ отъ останалитъ животни и издигналъ се духовно високо надъ тѣхъ. Той не би трѣбовало да си служи съ лъжата, която е срѣдство за проиживане само на безонинитъ и безволевитъ същества. Тя убива всѣквнн духовни прояви и дава предимство на робското подчиняване на околнитъ условия. Затова и хората, у които тя се проявява, иматъ много повече животински, отколкото човѣшки качества и неодоухотворено лице. Тѣ нѣматъ вътрешенъ, духовенъ човѣшки образъ.

Проф. Петъръ Петковъ

ИМА И ТАКИВА

СКИЦА

Въ театъра, въ киното — винаги сѣ на видно мѣсто. Отъ концерти и сказки често пѣти нищичко не разбиратъ, но знаятъ, че на такива културни тържества присѣствуватъ, преди всичко, културни хора, затова гледатъ да не останатъ назадъ.

Обичатъ да се хранятъ въ ресторанти и то въ първостепеннитъ ресторанти. И не сѣдатъ където и да е. Тѣхното мѣсто е винаги централно, или до самия прозорецъ, за да ги виждатъ колкото се може повече хора.

Обичатъ да говорятъ и за музика, и за литература, и за живопись, макаръ никога презъ живота си да не сѣ имали близо до сърдцето си никое отъ тѣзи изкуства.

Особено голѣма слабостъ иматъ тѣзи хора къмъ чуждитъ езици и изобощъ къмъ всичко чуждо. И затова винаги търсятъ да дружатъ съ хора, които знаятъ чужди езици, та покрай тѣхъ и тѣ да научатъ нѣкоя и друга чужда дума, която да споменаватъ подъ пѣтъ и надъ пѣтъ. И затова, въ най-чести случаи, тѣхнитъ деца носятъ всѣквнн други изключени имена, но не и български.

Не изпускатъ случаятъ да се подиграятъ на собственитъ си братя съ думитъ: „българановци“ или „байганьовци“.

Ако случайно нѣкой отъ тѣхъ се върне у дома си (примѣрно) — на село, говори така „купешки“, че никой да не може да го разбере и всички да го помислятъ за Богъ зиве какъвъ. Той не смѣе да се спре и въ кръчмата при селянитъ, че кожуситъ имъ и царвудитъ имъ много миришатъ. Не смѣе и да се ржува — да не би да се зарази отъ нѣкаква болестъ.

Това кокошки, това свине, говеда! — не може да ги търпи. Всичко му се вижда много просташко. А има случаи, когато той ги е изпозабравилъ. Не може да направи даже разлика между конь и магаре; или между овца и коза.

Колко много страдаме отъ тоя родъ хора, които простиятъ народъ нарича „надути пуйки“.

Ако биха могли да надникнатъ вътре въ себе си, да видятъ колко сѣ жалки, мило за драго биха дали — да измиятъ това петно отъ себе си и да заприличатъ на околнитъ си.

Горо Л.

ПРЕЗЪ ОСТРИЕТО НА ЖИВОТА

АНЕГДОТИ

Презъ време на своето министерствуване, Хенрихъ Асквитъ често е бивалъ посещаванъ отъ единъ свой приятель за настаняване на негови близки на служба. Асквитъ едвамъ го търпѣлъ и не знаелъ какъ да се освободи отъ него. Веднажъ този нахаленъ гостъ посетилъ Асквитъ нѣколко часа следъ като билъ умрѣлъ единъ висшъ чиновникъ въ министерството.

— Не би ли могло молятъ приятель Х да заеме мѣстото на господинъ Шмидъ? — го запиталъ приятельтъ.

— Защо? — отговорилъ министрътъ. — Стига да може. Обаче, ще трѣбва да се осведомите, дали неговиятъ ковчегъ ще може да стане на мѣрката му.

Веднажъ билъ представенъ на римския императоръ Августъ единъ младъ грѣкъ,

който приличалъ извънредно много на него. Императорътъ го попиталъ, дали неговата майка не е била нѣкога въ Римъ. Грѣкътъ схваналъ какво иска да каже императорътъ и отговорилъ:

— Майка ми не, но баща ми често е бивалъ въ Римъ.

Госпожица д'Ентраге укорявала маршалъ Басомпиеръ, за гдето отказалъ да се ожени за нея.

— Вие сте, — казала тя, — най-глухавиятъ човѣкъ отъ царедворцитъ.

— Все пакъ, — отговорилъ маршалътъ, — съ факта, че не желая да се ожени за васъ, доказвамъ противното.

Мобилизиранитъ наши съграждани биха се радвали, ако тѣхнитъ близки имъ изпращатъ „Рилско ехо“.

гледъ отъ всѣкидневнието и да се затвори въ живота на собственото си сърдце, всрѣдъ тайнитъ на мировата скръбъ. Любовта отъ пролѣтна музика става страдание, което като неумолимъ силѣтикъ не се откъля отъ Яворовъ нито за мигъ презъ цѣлия му животъ. Това е страданието, което като черна нишка се протака презъ цѣлото творчество на Яворовъ. Всички образи въ неговата поезия сѣ кръстени въ страданието и обличавани съ мъжката. Всички негови стихове сѣ откликъ на това вѣчно страдание, което и въ дни на радостъ, и въ дни на скръбъ всѣкога е владѣло поетовата душа.

тамъ нѣгде по срѣдата на истината и лъжата.

Съ това страдание Яворовъ ни сочи трагедията на вѣчния стремежъ на човѣка къмъ възвишеното въ живота презъ вѣковетъ, което най-добре е изразено въ стихотворенията „Въздохъ“, „Ледена стена“ и „Азъ страдамъ“.

Яворовъ, осмислилъ страданието, заживява страстно съ него и дори търси въ него забравата и успокоението. То опиянява поета, изолира го отъ свѣта и тласка духа му да скита изъ тъмнината самотенъ, съ уннала душа, наранено сърдце и обезвъзрена мисль. И цѣлъ животъ Яворовъ се лута изъ пространството на съмнението.

Но поитѣкога това страдание се налага толкова много въ душата му, че тя се притиска като отъ стоманени плочи. И отъ тѣзи болезнени страдания на душата му се поражда мисльта за вѣковѣчната смъртъ, трепящъ образъ въ неговата поезия. Смъртъта, която се ради въ страданието и изправя предъ ужасъ любовта, преразпна се въ динамическа стихия въ почти цѣлото творчество на Яворовъ, особено въ „Безсъници“ и „Прозрения“. Безбройнитъ помисли за животъ предъ вида на смъртъта се разрушаватъ

въ хаотиченъ безпорядкъ и една настрѣхнала скръбъ засѣда въ душата на поета, измъчвана отъ нѣмния въпросъ на „ужасния призракъ“, който съ страхогенъ полъхъ вѣхва само ужасъ и страхъ и убива всичко и всичко унищожава.

Но това е било само нѣкога, „въ най-ранна възраст още“, когато едвамъ е разпознавалъ свѣта. Тогава той е трѣпѣлъ въ безименъ страхъ отъ нея, той се е боелъ отъ нейния „ужасенъ призракъ“.

... Ужасенъ призракъ, въ най-ранна възраст още Свѣтътъ едва познавахъ, единъ страхъ загнидалъ бѣ у мене...

Но по-късно, когато той остава „несретникъ безплатенъ“, единъ измежду всички нещастни въ свѣта и „горестенъ самотникъ“, поглежда вече смъртъта дръзко въ очитъ, макаръ че Яворовъ прозира въ нейнитъ стоманени очи, споредъ Л. Цвѣтановъ, „съ хаотична сленота адътъ на вѣковетъ, макаръ че е призракъ, настрѣхналъ въ загадъченъ обгъ, предъ който милиони тѣлѣтичатъ въ безуменъ улахъ“, все пакъ поетътъ „крета магьосникъ отъ нея — следъ нея“ по своя зе-

менъ пѣтъ, защото смъртъта е „свѣтлината на пролѣтното утро съчетано съ подранила згьлдъ на есенна вечерь“.

„Въ лице смъртъта погледнахъ, — душа на вѣковетъ сврѣхъ мисль вѣковѣчна — погледнахъ я съ цената на всѣки страхъ отъ нея... и смисль на живота...“

И понеже Яворовъ камира единствения смисль на живота въ смъртъта, този образъ му е най-симпатиченъ, най-интъ и него той обдѣче въ най-вдѣжновенитъ си поетически одежди и му вдѣхна животъ така, както никой отъ нашитъ поети до днесъ. Въ стъпчатата поетътъ вниква живъ призракъ на смъртъта — „въ тайния предѣлъ на ада скелетъ идещъ съ ноцъ черна плащаница... съ размахната коса по всички хоризонти, безподобенъ милиони подобни“.

Смъртъта за Яворовъ става една „мечта самотна“, едно желано тихо пристанище, където ще он почине заболялата му душа отъ мъжката и страданието на цѣлъ животъ.

И толкова много заживява въ него образътъ на смъртъта, че, вдѣхновенъ отъ него, Яворовъ предрече тъй ранната си смъртъ така вѣрно,

както никой нашъ поетъ. Съ последното си написано стихотворение „Въздишка“ Яворовъ отрони и последната си въздишка на живота, тъй както лебедъ предъца смъртъта си съ своята пѣсенъ: И не дълго време следъ като е написалъ това стихотворение, Яворовъ посѣга за втори пътъ на живота си и то вече смъртносно.

Ахъ, тихата печаль на скорощната ноцъ и въ храсти оголени — въздишка на ефира, широкитъ крила — отпустнати безъ жалъ, душата вече мъртва — и гробния ѝ миръ“.

И въ този тъженъ моментъ за поета припомнямъ си прочетеното отъ Хр. Цанковъ-Дериманъ за П. К. Яворовъ: „И тоя толкова вѣженъ и елегантенъ поетъ, който носѣше въ пѣсенята си съзвучието на майското утро, а въ душата си образа на смъртъта, тъй както въ стиховетъ си преживявъ най-голямъ трагизмъ въ живота и го намуока безъ да си вземе събогомъ, тъймо тогава, когато неговиятъ талантъ достигаше своя разцѣтъ“.

Георги Лазаровъ

...Едно страдание безлично жалко, безразлично

РИЛСКО ЕХО

Люб. Бланевъ
Съредактори: Славчо Ангеловъ

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ 200 ЛВ.

За обявления: 5 лв. на дума; 8 лв. на дума въ хрониката; 15 лв. на кв. см.

Адресъ: „Рилско ехо“ — Самоковъ.

КУЛТУРАТА И СЪВРЕМЕНИЯТЪ СНОБЪ

Върху днешния човѣкъ тежи културата на хилядолѣтия. Той носи въ себе си опита на вѣковете и зрѣлия плодъ на духовни ценности, родени следъ толкова борби, страдания, възторзи и копнежъ къмъ красота и съвършенство. Той познава стиха на Хомеръ и комедията на Пираделло; поетиката на Аристотелъ и естетиката на Кроче. И е по-щастливъ отъ съвременниците на Данте и Микеланджело, защото слуша музиката на Бахъ и Бетовенъ; по-щастливъ отъ съвременниците на Бахъ, защото познава чара на Пушкиновия стихъ. Върху днешния човѣкъ тежи много история, много знание и изкуство. И той носи задължението и стремѣжъ къмъ това културно наследство, като къмъ една ерудичия и една нравственост. Обаче, всѣки, споредъ своя индивидуалитетъ, се отнася, цени и се стреми къмъ културата — къмъ една културност. Така, тъкмо това различно отношение създава различни разбирания по въпроситъ, свързани съ културата.

И въ днешното време има люде, които действително съ културни (колкото и условно да е това понятие), други, които догонватъ културата, и трети, които се стараятъ и държатъ да изглеждатъ културни. Въ домогването си до това, тѣзи последнитъ вървятъ по пътя на подражанието чрезъ материалнитъ сръдства, защото въ своята сръдност тѣ нѣматъ никаква нужда отъ културата. И тѣй като за тѣхъ е важно да изглеждатъ културни, въшната страна на нѣщата е решаваща. Гланцътъ — за

сметка на съдържанието; тдеславието — вмѣсто потребността на духа; модното и сензационното — срещу истинскитъ постижения на съвременността. Въ своето интимно схващане за нѣщата, за сноба изкуството е забавление, добритъ обноски — прилична маска, възпитанието — маниеръ и сръдство, съ което можемъ да си послужимъ при „известни“ случаи. Приравнилъ понятието луксозенъ животъ съ понятието култура, неговата „култура“ е прѣко свързана съ паритѣ. Ако е охолентъ, сиречь наученъ да има лесно всичко, той се опитва да си купува и културата; така, както би си набавилъ литъръ моденъ парфюмъ или нѣкаква скъпа безвкусица съ европейска марка. Повърхностенъ по начало и неспособенъ да различи хубавото отъ посръдственото, нашенскитъ снобъ, като синъ на малкъ народъ, е въ особена мѣра поклонникъ на чужбинското. Оттукъ неговата „претенциозност“ и пренебрежителното му отношение къмъ нашето художествено творчество изобщо. Скрытъ задъ тази поза на високомерие, той „скупчае до смъртъ“. Затова, отъ нѣмае какво да прави, чете и се произнася снизходително: „Хубавичко...“

Знае се, че всѣко време създава свой типъ хора или прибавя своето върху създадения типъ. Съвременниятъ, нашенскитъ снобъ има наслойката и отликата на своето време. Носи, смѣщо така, и мѣстнитъ особености и е въ близка родственост съ филистера и парвенюто. Подобно на тѣхъ, снобътъ нѣма опредѣлена възраст.

Петъръ Щърбановъ

ПРЕСТОЛНИЯТЪ НИ ГРАДЪ

Нѣкога — не преди много години, разбира се, — отиването ми въ София бѣше истински празникъ за менъ. А отивахъ въ София по нѣколко пѣти въ годината. И се сръщахъ тамъ съ най-различни хора, отъ които научавахъ много интересни нѣща. Но не само това. Тамъ обикаляхъ азъ редакции, библиотеки, музеи. Посещавахъ художествени изложби. Ходѣхъ на театъръ, на опера, на кино. Изобщо, като пчела събирахъ духовенъ нектаръ. Колко много се радвахъ тогава! Столичниятъ ни градъ бѣше за менъ единъ истински културенъ оазисъ. Четири прекарани дни тамъ минаваха като четири часа. Време не ми стигаше. По цѣль денъ сновѣхъ насамъ-нататъкъ и вечеръ се прибирахъ въ хотела капналъ отъ умора и пѣденъ съ най-хубави, най-богати впечатления, та не можехъ да заспя до сръдъ нощъ.

София тогава бѣше сръдеще на българската култура. София бѣше огнище на духовния ни животъ. София бѣше вѣнецътъ на българскитъ материални и интелектуални постижения.

Но настѣпиха черни дни за хубавата ни столица, а заедно съ нея и за скъпата ни роди-

на. Бомби сринаха всичко, което бѣше градено съ потъ и кръвъ. Българската държава бѣ улучена право въ сръдцето. Сградитъ се сгромолясаха. Улицитъ се обърнаха на гробища. Облаци отъ димъ и прахъ се понесоха къмъ небесата, сякашъ да свидетелствуватъ предъ Всевишния за хорскитъ безчовѣчия. Спрѣтъ бѣ и стопанскитъ животъ. Всичко като че ли застана на точката на замръзването. Всички столичани, като крѣгли сираци, останаха безъ майчино крило, безъ подслонъ, и се разпиляха по разнитъ крайща на родната ни страна.

И, вѣроятно, нѣкои помислиха, че съ София е свършено. Горчиво се лъжатъ. Българскитъ народъ е упоритъ и трудолюбивъ. И ако днесъ престолниятъ ни градъ е обрѣнатъ въ купъ отъ развалини, утре, когато свѣтовниятъ пожаръ изгасне, той пакъ ще бжде изграденъ, и то още по-хубавъ. И тогава ще ни бжде още по-милъ, още по-скѣпъ. И тогава българската столица отново ще приютитъ своитъ прокудени чада. А това нѣма да се забави. Само че до тогава съ необходими силна вѣра и търпение.

Славчо Ангеловъ

КУЛТУРЕНЪ КАЛЕНДАРЪ

Столичниятъ ежедневиетъ вестникъ „Миръ“ е основанъ презъ 1894 г. отъ покойния български министъръ-председателъ д-ръ К. Стоиловъ. Цѣль половини вѣкъ този вестникъ просвѣщава българскитъ народъ и защитава българскитъ интереси. Негови редактори сѣ били: Д. В.Храновъ, Д. К. Поповъ, Мих. Маджаровъ, Из. Пѣвевъ-Плачковъ, д-ръ Б. Вазовъ, Хр. Д. Бързановъ, П. Тасевъ (последниятъ) и др.

Пловдивската народна библиотека смѣстествува отъ преди 65 години. Къмъ нея е имало и музей. Още отъ 1886 г. се помѣщаватъ въ собствено здание. Директори: А. Бошмаковъ, Б. Дяковичъ. Из. Радославовъ и др.

Музикологътъ Хр. Панчевъ е роденъ презъ 1884 г. въ гр. Казанлъкъ. Завършилъ по музика въ Лайпцигъ. Преподавателъ въ държавната музикална академия. Известенъ е като много добъръ сказчикъ.

Писателката Златка Чолинова е родена презъ 1899 г. въ с. Марковча, Новопазарско. Завършила соф. университетъ. Учителка понастоящемъ. Тя е обиколила много страни и е написала нѣколко книги съ впечатления отъ виденото и преживѣното. Съредакторка е на юношеското сп. „Дѣтки свѣтъ“.

Пансийевъ брой

На 27 т. м. — Кръстовденъ — въ цѣлата страна ще бжде отпразднуванъ денътъ на Отецъ Пансий. По този случай редакцията ни ще посвети нѣколко страници отъ вестника на идеята за издигане народния паметникъ на великия светогорски монахъ въ града ни.

Всички наши сътрудници и приятели, които иматъ присърдце инициативата ни и желаятъ да взематъ участие, да изпратятъ статитъ си най-късно до 20 т. м.

СЪБРАНИ НАРОДНИ ПЪСНИ ИЗЪ САМОКОВСКО

Попаднаха ни на рѣка три тетрадки, изпълнени съ народни пѣсни (само текстъ) отъ селата: Радунлъ, Плана и Клисуря, събрани и записани отъ народния първоначаленъ учителъ г. Георги Н. Субевъ.

Ето още една културна проява на скроменъ български просвѣтителъ, която заслужава похваля и поощрение.

Надѣваме се, че тѣзи нѣколко стотинъ интересни народни пѣсни нѣма да избѣгнатъ отъ погледа на специалиститъ.

РЕДАКЦИОННИ

Въ редакцията ни постѣпватъ много материали за печатане; одобренитъ намиратъ мѣсто въ вестника по реда на получаването имъ.

Понемѣ естеството на вестника не допушта помѣщане на поезия въ всѣми брой, редакцията моли авторитъ на стихове, разкази и пр. да иматъ предвидъ, че одобренитъ оригинални работи ще бждатъ помѣщавани въ специални литературни страници на 10-я, 20-я и т. н. броеве на „Рилско ехо“.

Редакцията благодаритъ най-горещо на провинциалнитъ вестници, които ддоха отзива за „Рилско ехо“ или отбелязаха явяването му на бѣль свѣтъ.

Дължимъ, смѣщо така, най-голяма благодарностъ на голѣмия брой наши читатели, които ни изпратиха посърдичителни и много възторжени писма за вестника.

Литот. Печатница „Бр. Милдръшови“ ул. „Ив. Вазовъ“ 83, Самоковъ.

ЗЕМЯТА НА БЪЛГАРИТЪ

(По поводъ второто издание „Земята на българитъ“ отъ Ангелъ Каралийчевъ)

Земята на българитъ, нашата родна земя, сръдеще на Балканитъ, важенъ кръстопѣтъ между изтока и запада, е една мъничка точка върху свѣтовната географска карта, но колко голѣма, необятна и скъпа е българската земя въ сръдцето на всѣки българинъ!

Въ вихъра на стихийни борби, величавъ бранъ, велики изпитания, възторгъ и отчаяние, черна робия и шемити победи е роденъ, отсърменъ и каленъ българскитъ духъ. Въ тоя героиченъ духъ кѣнти победнитъ маршъ и звучи слънчевата симфония на вѣчността, но тѣ се сливатъ съ благодатъта на равна Добруджа, хлѣбородна Тракия, съ буригъ на Рила и Шаръ, съ ромона на легендарнитъ български рѣки, съ плѣсъка на морскитъ вълни, съ свѣтлия и свиденъ образъ на българската земя отъ мистичната Калнакра до кристалното Охридско и Прѣспанско езеро и отъ Дунава до Егеп.

Безкрайна е любовта на българина къмъ своята родна земя и ето защо образътъ „а българския народъ се слива съ образа на нашата родна земя.“

„Земята на българитъ“ въ брилянтни стихове я възпѣ Яворовъ, Пенчо Славейковъ, Ботевъ, Лилневъ, Траяновъ... Яворовъ възпѣ ужаса на бѣжанцитъ, мъката на заточеника, любовта, волността и самопожертвуванието на хайдутина...

Пенчо Славейковъ, Вазовъ, Ботевъ разкриватъ вѣковната крѣвна връзка между народъ

ИЗЪ ПЕЧАТА

И ние сме съгласни

„Джга“, бр. 589. Д-ръ Атанасъ Московъ въ уводната статия, между другото, пише: „Въ възможността на общественния и народъ да се обединитъ около държавната идея и да дадатъ всички усилия си, за да се излѣзе отъ критическото състояние; се доказва както превъзходството на политическата нитъ зрѣлост, така и цѣлостното разбиране на голѣмитъ нужди на момента“.

„Подемъ“ — Силистра, въ броя отъ 25 августъ 1944 г. Драгомиръ Божиновъ пише: „Българинътъ е достатъчно трезвъ, за да взема прибрзави решения. Българинътъ не е повърхностенъ и суетенъ, за да се увлича въ лозьорство и мегаломания. У него има свѣтла предпоставка, отъ които той рѣдко се отклонява. Въ решителнитъ моменти българинътъ е не само единенъ, но храбъръ и упоритъ. Страна е любовта на българина къмъ земята и собствеността“.

„Слово“, отъ 2 септемврий. Въ уводната статия подъ надсловъ „Народическа интелигенция“ четемъ: „Челникъ на вътрешния фронтъ и създателъ на общественитъ чувства не е никой другъ, освенъ българската интелигенция. Ето защо, въ критичнитъ времена, които преживяваме, за насъ, българитъ, отъ най-голяма важностъ е: българската интелигенция да разбере добре своето мѣсто и своя дългъ, за да изпълни своята върховна повелъ“.

КНИЖНИНА

Излѣзе първиятъ брой на новия седмиченъ детски вестникъ „Млада дружина“. Редактори: Ас. Разивѣтниковъ и Ценко Цѣтановъ. Съдържа материали отъ: Елисавета Багрина, Ас. Разивѣтниковъ, Стефанъ Мокревъ, Ц. Цѣтановъ и др. Годишенъ абонаментъ 240 лв. Който предплащатъ до 20 т. м. — 220 л. Адресъ: ул. „Аксаковъ“ 50, София.

и земя и епичната борба за освобождаване на мъченицата земя-родина.

Ангелъ Каралийчевъ въ „Земята на българитъ“ съ лекитъ замахи на голѣмъ художникъ, съ завладяващата сила на личнитъ патосъ, съ чара и обаянието на своитъ поеми въ проза, ни разкрива свидния, живия образъ на девойка съ чисто сръдце, мъченица презъ робскитъ дни и майка, която е отсърмила милиони синове... идеализирани въ образа на легендаренъ бунтовникъ, герой и лѣчезаренъ синъ, изминалъ шемити завой и днесъ поелъ широкия друмъ къмъ слънчевъ възходъ.

„Земята на българитъ“ отъ Ангелъ Каралийчевъ е прекрасенъ бисеръ отъ поетичната огърлица на българската литература.

Земята на българитъ е благодатенъ сюжетъ за всички наши писатели, за Каралийчева тя е величественъ храмъ отъ възшебни тонове, родени въ ромола на хиляди поточета, легендарни рѣки и въ плѣсъка на морскитъ вълни. Тя е прекрасенъ орнаментъ, изплетенъ отъ златни житни класове, благоухани цвѣтя — причудливи багри, съ които тѣй хубава и разнообразна е земята ни. Въ книгата на Каралийчева родната земя е одухотворена и тя се слива съ душата на българския народъ. Земята ни е жива, тя говори, тя изтрѣпва при възпоменанията за страшнитъ робски дни и е горда, че върху плещитъ си е изнесла презъ огънь и кръвъ величави епопеи.

Увлѣкателни сѣ описанията на Каралийчева и съ наслажда се четатъ на единъ дѣхъ. Съ каква топлина и сръдечностъ ни разкрива той едва доловения пламененъ шепотъ на безнадечно влюбени, за които любовта не служи само на инстинкта, а е одухотворение на плѣтъта и осмисля мъдростта... Каралийчевъ въ книгата си „Земята на българитъ“ не забравя да ни разкрие ревниво скрити надежди и съкровени блѣнове на хиляди безименни герои или безпомощни маршонетки изъ многоликата тълпа на стохиялния градъ, като една частица отъ нашата родна земя съ свой своеобразенъ градъ, сръдъ грохота на който се ражда лъжата и жестокостта, скрити вопли и разочарования...

Книгата на Каралийчева е пълна картина на нашата земя: благодатната жетва, магията на хлѣбородния черноземъ, шемититъ бездн на родопския лабиринтъ, старинниятъ Меликъ — пѣденъ съ легенди, църкви, история и мистика, столицата на деспотъ Славъ, пролѣтния лѣхъ, дѣхавитъ планински медъ, трудолюбивиятъ селякъ съ бѣли навои, кръстосани черни върви и ястребовъ погледъ, сладкиятъ унесъ отъ тѣжнитъ звуци на народната пѣсенъ, страданиято и радостта, борбитъ, разочарованията и копнежитъ — животътъ на българина е самия животъ на нашата родна земя — девойка, мъченица, майка.

И ако „Крѣвава пѣсенъ“ на Пенчо Славейковъ е народностната дивна епопея на героична епоха. „Земята на българитъ“ отъ Каралийчева е възторжена симфония на българската волностъ и народостна идиллия. Народъ и земя сѣ двата обаята на една сжщина, слънчевия възходъ на българската сждба...

К. Къчевъ